

skulle ske en stramning af mulighederne for at gennemføre råstofindvinding på havbunden. Udvalget lagde vægt på, at det ved den fremtidige regulering af ral- og sandsugningen blev sikret, at EF-fuglebeskyttelsesområder friholdes for nye indvindinger, og at den igangværende råstofindvinding afsluttes i løbet af en kortere årrække. Endelig skulle der lægges stor vægt på at skåne de naturmæssige værdier i de lavvandede områder, således at råstofindvindingsområder som hovedregel ikke udpeges i de lavvandede områder (lavere vanddybde end 6 m.).

På nuværende tidspunkt er der gennemført en regulering/afvikling af skalleindvindingen i Roskilde Fjord samt en regulering/afvikling af ral- og sandsugningen i EF-fuglebeskyttelsesområderne.

Der er desuden i 1995 sket en ændring af råstofloven, således at indvindinger, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, kun kan meddeles på baggrund af en vurdering af de miljømæssige konsekvenser og efter at offentligheden, myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig – en VVM-procedure.

Endelig blev der pr. 1. november 1995 gennemført forbud mod at foretage stenfiskeri, ral- og sandsugning og råstofeffterforskning i en række særligt værdifulde havområder. Der blev herudover udstedt forbud mod at foretage stenfiskeri i områder med en vanddybde på mindre end 6 meter.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Landområdet

Af betydning især for råstofindvindingen på land (men også på havet) foreslås i lovens formålsbestemmelser indføjte geologiske interesser som en særskilt interesse, der skal varetages ved lovens administration ved siden af de landskabelige og videnskabelige interesser.

Der foreslås også en række mindre ændringer og justeringer af reglerne om råstofindvinding på land.

Det er dels præciseret i lovforslagets nr. 2 (§ 7, stk. 1), at amtsrådene også skal give tilladelse til, at der etableres anlæg til brug for indvinding af råstoffer på land. Amtsrådene regulerer allerede i dag sådanne anlæg, når der gives tilladelser til råstofindvinding, og det bør derfor også fremgå direkte af lovens tekst.

Endvidere er der stillet forslag om, at det præciseres i loven, at tilladelser til råstofindvinding skal indeholde vilkår om, at de miljømæssige gener begrænses. Sådanne vilkår fastsættes allerede i dag med hjemmel i lovens § 10, stk. 1, jf. § 3.

De miljømæssige vilkår, der fastsættes, har til formål at begrænse støj- og støvgener fra råstofindvin-

dingen. Endvidere skal de forhindre forurening af jorden og grundvandet, navnlig fra placering af fyldjord der tilføres udefra som led i efterbehandlingen af råstofgravene. Undersøgelser i forskellige amter har vist, at især udgravningsjord fra byområder ofte er forurenede og derfor ikke uden videre bør placeres i råstofgrave. Dette spørgsmål behandles for tiden i Jordforureningsudvalget, og eventuelle forslag til ændringer af råstofloven, som følge af dette arbejde, vil blive fremsat sammen med forslaget til jordforureningsloven.

3.2. Havområdet

Udgangspunktet for de foreslåede ændringer vedrørende indvindingen på havet er, at råstofferne på havet er statens ejendom, og at staten i princippet således frit kan regulere eller begrænse adgangen til at indvinde disse ressourcer.

Udgangspunktet er endvidere, at det skal sikres, at råstofferne indvindes under betydelig hensyntagen til beskyttelsesinteresserne i havet, samtidig med at den danske råstofforsyning opretholdes.

Det nye tilladelsessystem

Kernen i det foreslåede nye tilladelsessystem for indvinding på havet er, at indvinding fra den 1. januar 1997 i princippet kun kan ske på baggrund af en konkret meddelt tilladelse til indvinding i et geografisk afgrænset område, hvor der forud er gennemført en miljømæssig konsekvensvurdering. Denne vurdering vil gøre det muligt, at der stilles de miljømæssigt nødvendige vilkår for indvindingen. Råstofindvinding inden for EF-fuglebeskyttelsesområder, Ramsarområder, de kommende EF-habitatområder og områder med en vanddybde på mindre end 6 meter bliver i princippet forbudt. Der findes dog muligheder for at fravige denne bestemmelse.

Udgangspunktet for indvinding på havet bliver således, at al indvinding er forbudt, indtil der er meddelt en konkret tilladelse til indvinding i et nærmere afgrænset område.

For at udnytte en sådan områdetilladelse kræves, at indvindingen foretages med materiel godkendt af miljø- og energiministeren. Hovedprincippet i det tilladelsessystem der findes i den gældende lovs § 19, hvorefter al indvinding forudsætter en godkendelse af materiellet, foreslås således videreført. Tilladelse/godkendelsessystemet opretholdes, fordi det har vist sig effektivt til regulering af den samlede lastekapacitet – og dermed til regulering af de råstofmængder, der maksimalt kan indvindes i danske farvande hvert år. Systemet har ligeledes vist sig effektivt til sikring af råstofforsyningen til alle landets egne.